

forslaget om kommunale Valg, som ogsaa er fremsat i disse Dage, en Ordning med skriftlig, personlig Afstemning ude omkring i Kommunerne, som jeg rigtignok vil mene i højeste Grad kan kollidere med den hemmelige Afstemnings Princip. Og han foreslaar ved Sogneraadvalg og kommunale Valg overhovedet at give Vælgerne en Ret til at fremhæve en enkelt Kandidat, hvorved der altsaa kan blive en Konkurrence mellem Vælgerne om, hvilken Kandidat fra samme Parti de skal foretrække, hvori- mod han her ved politiske Valg vil bort fra den Adgang, Vælgerne siden 1920 har til at fremhæve en enkelt Mand blandt i de Amtet opstillede.

Hvis dette Lovforslag havde været alvorligt ment fra Regeringens Side, vilde den have fremsat det i Fjor Efteraar, i den første Samling, efter at Valglovskommissionen havde afgivet sin Betænkning. Naar Regeringen har ventet saa længe og først fremsætter det nu i Midten af November Maaned, i den sidste Samling foran Valgene, ser jeg deri et Vidnesbyrd om, at Regeringen ikke gør sig stort Haab om en Gennemførelse i Aar. Jeg hørte, at Ministeren i sin Fremsættelsestale sagde, at det var saa godt som nødvendigt at faa Sagen gennemført senest 1. Februar, ellers maatte man i Virkeligheden lægge den til Side for indeværende Rigsdagssamling. Vi har altsaa to Maaneder til Arbejdet med den, og deri falder Juleferien. Ministeren sagde, at man skulde nødig have det gentaget, vi saa i 1919—20, at Sagen blev gennemført med saa stor Hast. Det passer imidlertid ikke. Den daværende Regering forelagde sit Valglovsforslag — jeg tror, det var den 18. November, omtrent paa samme Tid af Aaret, som Forslaget nu blev fremsat paa — og vi havde hele Vinteren til Behandlingen, og selve Valglovsforslaget havde været udførligt drøftet lige siden Valgene i 1918, idet det var Forudsætningen, at saa snart vi havde faaet en ny Valglov, skulde vi have Folketingsvalg. Vi fik Vinteren dertil, og den blev ogsaa benyttet. Og saa er det rigtigt nok, at selve den endelige Stadfæstelse, den 11. April 1920, kom tæt op mod selve Valgene, men det laa i Forhold, hvorover vi fra vor Side ikke var Herrer, nemlig i, at man fra visse Sider vilde have Valgene med ganske overordentlig Hurtighed. Men det lod sig ogsaa let gøre, fordi den daværende Valglovsreform ikke formelt, i det ydre, ændrede noget ved de bestaaende Kredse. Alle Kandidatopstillinger o. s. v. kunde blive staaende ved Magt, kun Partilister, hvis man vilde

have saadanne, skulde ordnes. Jeg synes derfor, at Ministerens Kritik, at der i 1919—20 ikke var tilstrækkelig Tid, rammer i ganske anderledes Grad, med ganske anderledes Ret hans nuværende Fremgangsmaade.

Hvorfor forelagde man ikke Sagen i Fjor, saa vi havde haft hele den næstsidste Samling forinden Valgene til Overvejelse? Jeg tænker, at naar nu Sagen er drevet frem, hænger det sammen med en Agitation ude i Venstrepressen, særlig i det store fynske Venstreblad „Fyns Tidende“, en Agitation for en Nedskæring af Rigsdagsmandaterne. Det har aabenbart været et ledende Motiv til, at man nu har ment fra Regeringens Side, at Sagen maatte rejses ogsaa her paa Rigsdagen. Jeg tror, at den højtærede Minister i Grunden havde handlet klogere ved ikke at rejse Sagen positivt, men jeg skal i og for sig ikke bebrejde ham, at han har gjort det. Det kan tyde paa en vis Redelighed. Det havde nemlig været meget lettere for Venstre at gaa til Valg paa Nedskæring og stærk Nedskæring i al Almindelighed og paa Tilbagevenden til Enkeltmandskredse i al Almindelighed, det havde agitatorisk været meget lettere, det erkender jeg. For saa vidt kan jeg godt anerkende, at Ministeren har vist den Redelighed, det borgerlige Mod, at sige: Lad os se, hvordan det vil tage sig ud. Her har han ikke fulgt det Raad, som man siger er det J. C. Christensen'ske — det tilskrives i hvert Fald det ærede Medlem —, at hvad man kan opsætte til i Morgen, skal man aldrig gøre i Dag. Rent partipolitisk havde det ganske sikkert været klogere for Regeringen at opsætte det til efter Valgene; hvis Regeringen saa fik noget med det at gøre. Paa dette Punkt bebrejder jeg ikke den højtærede Minister noget, tværtimod, men jeg tror alligevel ikke, jeg tager fejl i, at dette Krav, der er fremkommet paa Venstremøder og i en vis Del af Venstrepressen; særlig i „Fyns Tidende“, om en Nedskæring af Rigsdagsmandaternes Antal, har været en drivende Kraft i, at Sagen nu maa forelægges her.

Se, hvis det nu var Hovedformaalet, vilde der være meget lettere Veje at gaa end den, Ministeren har valgt. Hvis dette var Hovedformaalet! Det lykkes kun Ministeren i grumme ringe Grad; han giver en Mulighed for, at der, hvis Partiforholdene omtrent staar som i September 1920, kan ske en Nedskæring med 9 Folketingsmandater. Det er det hele, og det er kun en Mulighed, det kan være, der slet ingen Nedskæring bliver; det kan være, der bliver